

 VIRŠI	Akciju sabiedrība “VIRŠI-A”	J – 2024 versija 2 21.11.2024.
	IEKŠĒJĀS TRAUKSMES CELŠANAS SISTĒMA UN TRAUKSMES CĒLĒJU AIZSARDZĪBAS KĀRTĪBA	

1. Definīcijas

1.1. Atbildīgā persona

Nodarbinātais, kurš veic kādu no šādiem pienākumiem: saņem un reģistrē personas iesniegumu, izvērtē tā pirmšķietamo atbilstību trauksmes cēlēja ziņojumam un pieņem attiecīgu lēmumu, pseidonimizē trauksmes cēlēja personas datus, izskata trauksmes cēlēja ziņojumu, nodrošina saziņu ar trauksmes cēlēju un citām institūcijām, veic kontaktpersonas pienākumus, sniedz personai informāciju par trauksmes celšanas mehānismiem Uzņēmumā, veic informācijas apmaiņu ar citu institūciju trauksmes celšanas kontaktpersonām un trauksmes cēlēju kontaktpunktu.

1.2. Saistītā persona

Fiziskā persona, kura atbalsta vai palīdz trauksmes cēlējam trauksmes celšanā vai ir saistīta ar trauksmes cēlēju un varētu ciest no nelabvēlīgām sekām. Saistītā persona var būt arī komersants vai privāto tiesību juridiskā persona, kura pieder trauksmes cēlējam, kurā tas ir nodarbināts vai ar kuru tas citādi saistīts, veicot darba pienākumus.

1.3. Trauksmes cēlējs

Fiziskā persona, kura sniedz informāciju par iespējamu pārkāpumu, kas var kaitēt sabiedrības interesēm, ja persona šo informāciju uzskata par patiesu un tā gūta, veicot darba pienākumus vai dibinot tiesiskās attiecības, kas saistītas ar darba pienākumu veikšanu, vai esot praksē, un kurai šīs informācijas sniegšanas dēļ varētu tikt radītas nelabvēlīgas sekas.

1.4. Uzņēmums

AS “VIRŠI-A”, SIA “Virši Renergy”, SIA “Virši loģistika”.

1.5. Likums

Trauksmes celšanas likums.

1.6. Kārtība

AS “VIRŠI-A” iekšējās trauksmes celšanas sistēmas un trauksmes cēlēju aizsardzības kārtība.

2. Vispārīga informācija

2.1. AS “VIRŠI-A” iekšējās trauksmes celšanas sistēmas un trauksmes cēlēju aizsardzības kārtības **mērķi** ir:

- 2.1.1.veicināt, lai sabiedrības interesēs tiek celta trauksme par pārkāpumiem;
- 2.1.2. izveidot Uzņēmuma trauksmes celšanas mehānismu un nodrošināt tā darbību;
- 2.1.3.nodrošināt Uzņēmumā trauksmes cēlēju pienācīgu aizsardzību

2.1. Kārtība attiecas uz AS “VIRŠI-A”, SIA “Virši Renergy”, SIA “Virši loģistika”.

2.2. Kārtība attiecas uz visiem Uzņēmuma darbiniekiem. Visiem Uzņēmuma darbiniekiem ir pienākums iepazīties ar Kārtību. Par Kārtību tiek informēts katrs darbinieks uzsākot darba attiecības ar

uzņēmumu, kā arī Uzņēmums regulāri organizē darbiniekiem apmācības par trauksmes celšanu un Kārtību.

- 2.3. Kārtība ir izstrādāta pamatojoties uz Trauksmes celšanas likuma (turpmāk – Likums) 5.panta pirmo daļu.
- 2.4. Uzņēmums atbalsta un veicina godprātīgu trauksmes celšanu par iespējamiem pārkāpumiem Uzņēmuma darbībā, kā arī nodrošina Trauksmes cēlēju aizsardzības garantijas.
- 2.5. Kārtībā ir ietverta sistēma, lai nodrošinātu Trauksmes cēlēja ziņojuma izskatīšanu objektīvi, neatkarīgi un ātri.

3. Trauksmes celšanas ziņojums

- 3.1. Trauksmes cēlējs ir tiesīgs celt trauksmi par jebkuru pārkāpumu, kas kaitē sabiedrības interesēm, īpaši par pārkāpumiem šādās jomās:
 - 3.1.1. amatpersonu bezdarbība, nolaidība, dienesta stāvokļa ļaunprātīga izmantošana vai cita prettiesiska darbība;
 - 3.1.2. korupcija, kā arī politisko organizāciju (partiju) un to apvienību finansēšanas noteikumu un priekšvēlēšanu aģitācijas ierobežojumu pārkāpumi;
 - 3.1.3. publiskas personas finanšu līdzekļu vai mantas izšķērdēšana;
 - 3.1.4. izvairīšanās no nodokļu samaksas;
 - 3.1.5. sabiedrības veselības apdraudējums;
 - 3.1.6. pārtikas drošības apdraudējums;
 - 3.1.7. būvniecības drošības apdraudējums;
 - 3.1.8. vides drošības apdraudējums, tostarp rīcība, kas ietekmē klimata pārmaiņas;
 - 3.1.9. darba drošības apdraudējums;
 - 3.1.10. sabiedriskās kārtības apdraudējums;
 - 3.1.11. cilvēktiesību pārkāpumi;
 - 3.1.12. pārkāpumi publisko iepirkumu un publiskās un privātās partnerības jomā;
 - 3.1.13. pārkāpumi finanšu un kapitāla tirgus sektorā, tostarp krāpšana un cita nelikumīga rīcība, kas apdraud Eiropas Savienības finanšu intereses;
 - 3.1.14. nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšana un terorisma un proliferācijas finansēšanas novēršana;
 - 3.1.15. konkurences tiesību un komercdarbības atbalsta noteikumu pārkāpumi;
 - 3.1.16. pārkāpumi preču un pakalpojumu sniegšanas jomā, tostarp saistībā ar drošību un atbilstību;
 - 3.1.17. pārkāpumi transporta drošībā;
 - 3.1.18. patērētāju tiesību aizsardzība;
 - 3.1.19. privātās dzīves un personas datu aizsardzība un tīkla un informācijas sistēmu drošība.
- 3.2. Ikviens Uzņēmuma darbinieks ir tiesīgs ziņot par jebkādiem pārkāpumiem, kas kaitē Uzņēmuma interesēm, tai skaitā, bet ne tikai, Uzņēmuma mantas zādzībām, nelietderīgu Uzņēmuma mantas izmantošanu, negodīgu komercpraksi utt. Ziņošana par šādiem pārkāpumiem notiek saskaņā ar šīs Kārtības noteikumiem.
- 3.3. Apzināti nepatiesu ziņu sniegšana, ziņošana tikai par personīgo interešu aizskārumu un informācijas izpaušana par konsultēšanos ar darbinieku pārstāvjiem vai arodbiedrībām, kā arī

darba koplīguma pusēm (ciktāl tiek skarta darba koplīguma noslēgšanai vai grozīšanai nepieciešamā informācija), nav uzskatāma par trauksmes celšanu.

- 3.4. Lai nodrošinātu Trauksmes cēlēju sniegtās informācijas nodošanu Uzņēmuma valdei, veicinātu Trauksmes cēlēju aizsardzību un pasargātu tos no iespējamām nelabvēlīgām sekām, Uzņēmums šajā Kārtībā izveido drošu un neatkarīgu mehānismu Trauksmes cēlēju ziņojumu iesniegšanai un izskatīšanai un nosaka Uzņēmuma Atbildīgo personu trauksmes celšanas jautājumos.

4. Trauksmes celšanas ziņojuma iesniegšana

- 4.1. Trauksmes celšanas gadījumā Trauksmes cēlējs izmanto trauksmes cēlēja ziņojuma veidlapu (skat. pielikumā) vai iesniedz brīvas formas ziņojumu tajā norādot:
iesniegumu likuma 3.pantā prasīto informāciju (ziņas par iesniedzēju (fiziskajai personai — vārds un uzvārds, kā arī adrese un, ja nepieciešams, citas ziņas, kas palīdz sazināties ar iesniedzēju; juridiskajai personai — nosaukums un juridiskā adrese);
- 4.1.1. norādi, ka ziņojums uzskatāms par Trauksmes cēlēja ziņojumu;
- 4.1.2. informāciju par pārkāpuma raksturu, minot konkrētus faktus, kā arī informāciju par fiziskajām vai juridiskajām personām, par kurām ir pamats uzskatīt, ka tās ir iesaistītas pārkāpuma izdarīšanā;
- 4.1.3. vai informācija par pārkāpumu gūta veicot darba pienākumus, vai dibinot tiesiskās attiecības, kas saistītas ar darba pienākumu veikšanu, vai esot praksē;
- 4.1.4. vai par šo pārkāpumu jau ir ziņots iepriekš (pievieno atbilstošu dokumentu kopijas, ja tādas ir);
- 4.1.5. vai vēlas saņemt ziņojuma saņemšanas apstiprinājumu un lēmumu par iesnieguma atzīšanu vai neatzīšanu par Trauksmes cēlēja ziņojumu;
- 4.1.6. vai gadījumā, ja tiks konstatēts pārkāpums, atļauj publicēt informāciju par to, ievērojot Likuma 7. panta devīto daļu.
- 4.2. Trauksmes cēlējs ziņojumu var iesniegt šādos veidos:
- 4.2.1. iesniedzot personīgi aizvērtu aploksni vienā no Uzņēmuma birojiem ar norādi "Personīgi par trauksmes celšanu atbildīgajai personai";
- 4.2.2. nosūtot pa pastu uz Uzņēmuma juridisko adresi (Kalna iela 17, Aizkraukle, Aizkraukles novads, LV-5101) ar norādi "Personīgi par trauksmes celšanu atbildīgajai personai";
- 4.2.3. nosūtot uz e-pastu: birojs@virsi.lv ar norādi "Personīgi par trauksmes celšanu atbildīgajai personai";
- 4.2.4. iesniedzot elektroniski bez droša elektroniskā paraksta valsts pārvaldes pakalpojumu portālā www.latvija.lv vai tīmekļvietnē www.trauksmescelejs.lv, ja ziņojumu iesniedz un personas identitāti pārbauda, izmantojot tiešsaistes formas, kuras pieejamas portālā un tīmekļvietnē.
- 4.3. Trauksmes cēlēja ziņojums tiek tieši un nepastarpināti nodots Atbildīgajai personai un tiek reģistrēts Uzņēmuma lietvedībā un uzglabāts atsevišķā lietā.

5. Trauksmes celšanas ziņojuma izskatīšana

- 5.1. Atbildīgā persona saņem un reģistrē personas iesniegumu, pseidonimizē Trauksmes cēlēja identitāti, izmantojot ziņojuma reģistrācijas numuru (burts un cipari).
- 5.2. Atbildīgā persona ne vēlāk kā septiņu dienu laikā no brīža, kad Uzņēmumā ir saņemts Trauksmes cēlēja ziņojums veic šādas darbības:
 - 5.2.1. sniedz Trauksmes cēlējam apstiprinājumu par ziņojuma saņemšanu un tā tālāku virzību;
 - 5.2.2. pieņem lēmumu par iesnieguma atzīšanu vai neatzīšanu par Trauksmes cēlēja ziņojumu;
- 5.3. Par pieņemto lēmumu Atbildīgā persona informē iesnieguma iesniedzēju triju dienu laikā no lēmuma pieņemšanas dienas.
- 5.4. Ja Atbildīgā persona nolemj, ka iesniegtā informācija ir atzīstama par Trauksmes cēlēja ziņojumu, tad Atbildīgā persona par to informē Uzņēmuma valdi un Trauksmes cēlēja ziņojums tiek iekļauts izskatīšanai tuvākās Uzņēmuma valdes sēdes darba kārtībā.
- 5.5. Valde nodrošina, ka jebkurš ziņojums tiek izmeklēts ātri, neatkarīgi un objektīvi. Valde pēc sava ieskata var pieaicināt sēdē piedalīties darbiniekus, kuru dalība sekmētu Trauksmes cēlēja ziņojuma izmeklēšanu, bet izmeklēšanā nedrīkst piedalīties personas, kuras ir tieši vai netieši iesaistītas ziņojumā norādītā pārkāpuma izdarīšanā.
- 5.6. Par Trauksmes cēlēja ziņojuma izskatīšanas gaitu Atbildīgā persona Trauksmes cēlēju informē ne vēlāk kā viena mēneša laikā no dienas, kad Trauksmes cēlēja iesniegums atzīts par Trauksmes cēlēja ziņojumu.
- 5.7. Pēc tam kad Trauksmes cēlēja ziņojuma izskatīšana ir pabeigta, Atbildīgā persona informē Trauksmes cēlēju par konstatētajiem faktiem un pieņemto lēmumu vai veiktajām darbībām.

6. Trauksmes cēlēja, viņa radnieka un saistītās personas aizsardzības garantijas

- 6.1. Uzņēmuma nodrošinātās Trauksmes cēlēja, viņa radnieka un saistītās personas aizsardzības garantijas:
 - 6.1.1. identitātes aizsardzību;
 - 6.1.2. aizsardzību pret trauksmes celšanas dēļ radītajām nelabvēlīgajām sekām;
 - 6.1.3. atbilstīgu atlīdzinājumu par zaudējumiem vai personisko kaitējumu, arī morālo kaitējumu.
- 6.2. Ikvienai personai, kas saņēmusi Trauksmes cēlēja ziņojumu vai arī veic jebkādas darbības ar to, Uzņēmumam ir pienākums nodrošināt pienācīgu trauksmes cēlēja datu aizsardzību. Trauksmes cēlēja personas datus Uzņēmums var nodot tikai personām (institūcijām), kurām tie nepieciešami Trauksmes cēlēja ziņojuma vai uz tā pamata ierosinātas pārkāpuma lietas izskatīšanā, vai Trauksmes cēlēja vai viņa radnieku vai saistīto personu aizsardzībai.
- 6.3. Uzņēmumam ir aizliegts izpaust informāciju, kas atklāj tās fiziskās vai juridiskās personas identitāti, par kuru ziņojis Trauksmes cēlējs. Šo informāciju var sniegt tikai personai vai institūcijai, kurai tā nepieciešama Trauksmes cēlēja ziņojuma vai uz tā pamata ierosinātas pārkāpuma lietas izskatīšanā, vai Trauksmes cēlēja vai viņa radnieku vai saistīto personu aizsardzībai.
- 6.4. Uzņēmums nedrīkst Trauksmes cēlēja ziņojuma dēļ radīt nelabvēlīgas sekas Trauksmes cēlējam, viņa radniekam un saistītajai personai un minētās personas:
 - 6.4.1. disciplināri vai citādi sodīt;

- 6.4.2. atbrīvot no darba vai amata, tostarp nepagarinot darba līgumu vai neieceļot amatā uz nenoteiktu laiku, ja bija pamats domāt, ka tas tiks darīts;
 - 6.4.3. pārcelt citā darbā vai amatā;
 - 6.4.4. liegt paaugstinājumu, profesionālo apmācību vai kvalifikācijas paaugstināšanu;
 - 6.4.5. mainīt darba vai amata pienākumus, darba laiku un vietu vai darba samaksu;
 - 6.4.6. sniegt negatīvu darba, amata pienākumu novērtējumu;
 - 6.4.7. aizskart godu, cieņu un reputāciju;
 - 6.4.8. pieprasīt ārsta atzinumu;
 - 6.4.9. citādi tieši vai netieši radīt nelabvēlīgas sekas, tostarp pārkāpjot vienlīdzīgas attieksmes principu.
- 6.5. Uzņēmums novērš ar trauksmes celšanu saistītās nelabvēlīgās sekas atkarībā no to veida, atbilstoši tiesību aktiem, kas regulē darba tiesiskās vai citas civiltiesiskās attiecības.
 - 6.6. Uzņēmumam ir pienākums pierādīt, ka nelabvēlīgās sekas Trauksmes cēlējam, viņa radniekam vai saistītajai personai nav radītas saistībā ar Trauksmes cēlēja ziņojuma iesniegšanu vai tajā norādīto informāciju.
 - 6.7. Valsts darba inspekcija (<http://www.vdi.gov.lv>) nodrošina konsultācijas par iespējam novērst Trauksmes cēlējam vai viņa radniekiem vai saistītajai personai radītās nelabvēlīgās sekas darba tiesisko attiecību vai darba drošības jomā.
 - 6.8. Informācija par Kārtību un Trauksmes cēlēju aizsardzību Uzņēmumā pieejama <http://zinas.virsia.lv> un <https://www.virsi.lv/lv/par-mums/dokumenti>, kā arī Uzņēmuma birojos pie biroja administratores vai lietvedes.
 - 6.9. Kārtība tiek pārskatīta un, ja tas nepieciešams, aktualizēta ne retāk kā reizi 3 (trīs) gados. Pārskatīšanu un aktualizāciju veic Juridiskā nodaļa.
 - 6.10. Kārtības noteikumu izpildi un pielietojumu uzrauga Juridiskā nodaļa.
 - 6.11. Kārtība stājas spēkā ar 01.01.2025. Ar šīs Kārtības stāšanos spēkā spēku zaudē 20.09.2022. "AS "VIRŠI-A" kārtība par iekšējās trauksmes celšanas sistēmu un trauksmes cēlēju aizsardzību."

Pielikumā: Trauksmes celšanas ziņojuma veidlapa.